

Vakcina protiv COVID-19

Često postavljana pitanja

Ažurirano: 22. decembar 2020.

Opće informacije

Kada mogu dobiti vakcinu protiv COVID-19?

Mass General Brigham slijedi smjernice službenika javnog zdravlja. Prvi val ljudi koji mogu dobiti vakcinu su zdravstveni radnici na prvoj liniji. Pacijenti u ustanovama za dugotrajnu njegu i staračkim domovima također mogu dobiti vakcinu.

Kada će vakcina biti dostupna široj javnosti?

Trenutno, Massachusetts [službenici javnog zdravlja](#) misle da će šira javnost moći dobiti vakcinu negdje između aprila i juna 2021. Pristup će biti koordiniran preko odjela javnog zdravlja Massachusetts.

Ako ste osoba s visokim rizikom, imate 65 ili više godina ili radite određenu vrstu posla poput obrazovanja, prevoza ili javni radovi, možete dobiti vakcinu ranije, između februara i aprila. Centri za kontrolu bolesti (CDC) na svojim web stranicama imaju više informacija o tome ko je pod [visokim rizikom zbog teške bolesti](#) kao i o tome kada vakcina može biti [dostupna široj javnosti](#).

Kako znamo da će vakcina djelovati?

Vakcina protiv COVID-19 je dokazano izuzetno učinkovita. U skladu s fazom 3 ispitivanja, [Pfizerova vakcina](#) je učinkovita 95%, 7 dana nakon druge doze. [Vakcina Moderna](#) je učinkovita 94%, 14 dana nakon druge doze. Ovi rezultati su bili konzistentni za spol, starosnu dob, rasu i etničku pripadnost.

Koliko dugo će imunitet trajati nakon što se vakcinišem? Da li ću se trebati vakcinisati svake godine?

To još ne znamo. Klinička ispitivanja će nastaviti s praćenjem učesnika kako bismo vidjeli koliko dugo će zaštita trajati. Ažurirane informacije ćemo dostaviti kada budu na raspolaganju.

Budući da ne znamo koliko dugo će imunitet trajati, i dalje je važno da [perete ruke, nosite masku i održavate socijalnu distancu](#).

Možemo li prestati s nošenjem maski i sa socijalnim distanciranjem nakon što se vakcinišemo?

Ne, još ne. Znamo da vas vakcina štiti od bolesti, ali ne znamo da li će spriječiti prenošenje bolesti na druge ljude. Pošto neće odmah svi dobiti vakcinu, moramo biti pažljivi kako bismo zaštitili druge. Čak i ako dobijete vakcinu, i dalje trebate nositi masku, praktikovati socijalno distanciranje i prati ruke. Stručnjaci za kontrolu zaraze će nas obavijestiti kada je sigurno da promijenimo ili obustavimo ove sigurnosne mjere.

Zašto trebamo dobiti vakcinu ako nosimo maske i socijalno se distanciramo?

Trebamo koristiti sva raspoloživa sredstva kako bismo zaustavili pandemiju. Zajedno, vakcina protiv COVID-19 i jednostavne svakodnevne aktivnosti poput nošenja maske i socijalnog distanciranja će pružiti bolju zaštitu od bolesti COVID-19. I premda su vakcine učinkovite 90% do 95%, i dalje ne znate koliko će

ona biti učinkovita za vas. Oko 5% do 10% imuniziranih ljudi i dalje može dobiti virus. Trebate uraditi sve što možete da biste smanjili rizik od dobivanja virusa i prenošenja istog na druge.

Mogu li ljudi dobiti COVID-19 od vakcine?

Ne. Vakcina ne sadrži cijeli ili živi virus i stoga ne može izazvati COVID-19.

Već sam imao/la COVID-19. Trebam li se vakcinisati?

Da, kada vam bude dostupna, možete dobiti vakcinu ako ste imali i oporavili se od bolesti COVID-19. Ako ste aktivno bolesni od COVID-19 ili imate [simptome koji bi mogli biti od COVID-19](#), ne biste trebali dobiti vakcinu.

Koje su nus pojave od vakcine?

Neki ljudi dobiju nus pojave nakon što prime vakcinu. I za Pfizerovu vakcinu i za vakcinu Moderna, većina blagih nus pojava nestaje u roku od jednog dana ili slično.

- Najčešće prijavljivani simptomi od Pfizerove vakcine bili su bol na mjestu vakcine, zamor, glavobolja, bol u mišićima, bol u zglobovima i osjećaj hladnoće.
- Najčešće prijavljivani simptomi od vakcine Moderna bili su bol na mjestu uboda, umor, glavobolja, bol u mišićima, osjećaj hladnoće, bol u zglobovima, natečeni limfni čvorovi u istoj ruci u kojoj ste primili injekciju, mučnina i povraćanje te groznica.

Gdje mogu pronaći više informacija?

- Koristi od dobivanja vakcine protiv COVID-19 - <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/vaccines/vaccine-benefits.html>
- Kada je vakcina ograničena, ko će se prvo vakcinisati? - <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/vaccines/recommendations.html>
- Vakcina protiv COVID-19 u Massachusettsu - <https://www.mass.gov/covid-19-vaccine-in-massachusetts>
- Osobe s visokim rizikom zbog teških bolesti - <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/faq.html#People-at-Higher-Risk-for-Severe-Illness>
- Hrana i primjena lijeka Pfizer-BioNTech vakcine protiv COVID-19 - <https://www.fda.gov/emergency-preparedness-and-response/coronavirus-disease-2019-covid-19/pfizer-biontech-covid-19-vaccine>
- Hrana i primjena lijeka vakcine Moderna protiv COVID-19 - <https://www.fda.gov/emergency-preparedness-and-response/coronavirus-disease-2019-covid-19/moderna-covid-19-vaccine>
- Mass General Brigham COVID-19 web stranica - <https://www.massgeneralbrigham.org/covid19>

Alergije

Da li bih trebao/la biti zabrinut/a zbog alergijskih reakcija na vakcinu protiv COVID-19?

Bilo je nekih prijava ljudi koji su imali alergijske reakcije nakon dobivanja vakcine. Mali broj osoba je imalo teške alergijske reakcije zvane anafilaksija. Na osnovu toga, Uprava za hranu i lijekove SAD-a i CDC preporučuju da ljudi koji imaju historiju anafilaksije na bilo koji od sastojaka vakcine protiv COVID-19 **ne** bi trebao primiti vakcinu. Osobe s drugim alergijama na hranu i lijekove mogu primiti vakcinu.

Generalno, većina pacijenata koji su alergični na jednu vakcinu može bezbjedno primiti druge vakcinacije. Ako imate historiju teških alergijskih reakcija na vakcine, terapije koje uključuju injekcije, bilo koju komponentu vakcine protiv COVID-19, koju trebate primiti, treba da razgovarate s vašim

pružaoem primarne njege ili alergologom (ako vam je na raspolaganju). Vaš pružalac primarne njege vam može pomoći da odlučite da li je sigurno da se vakcinišete.

Koji su sastojci u vakcinama Pfizer-BioNTech i Moderna protiv COVID-19?

Vakcine Pfizer i Moderna protiv COVID-19 ne sadrže želatin, jaje ili lateks. Također, čepovi za bočice nisu napravljeni s lateksom od prirodne gume. Pacijenti koji imaju alergije na lateks mogu primiti vakcine Pfizer ili Moderna protiv COVID-19.

Vakcine Pfizer i Moderna protiv COVID-19 sadrže **polietilen i glikol**. Reakcije na polietilen glikol su vrlo rijetke. Pacijenti s historijom alergija na polietilen glikol trebaju razgovarati s pružaoem primarne njege prije nego prime bilo Pfizer ili vakcinu Moderna.

Sastojci u vakcinama Pfizer-BioNTech i Moderna protiv COVID-19

	Pfizer-BioNTech	Moderna
Aktivni	Nukleozidno modificirani glasnik RNA (modRNA) koji kodira virusni spike (S) glikoprotein od SARS-CoV-2	Nukleozidno modificirani mRNA koji kodira virusni spike (S) glikoprotein od SARS-CoV-2
Neaktivni - lipidi	(4-hidroksibutil)azanedi(bis(heksan-6,1-dil)bis(2-heksildekanoat)	SM-102 (Vlasništvo kompanije Moderna)
	2[(polietilen glikol [PEG])-2000]-N,N-ditetradecilacetamid	Polietilen glikol (PEG) 2000 dimiristoil glicerol (DMG)
	1,2-distearoil-sn-glicerol-3-fosfoholin	1,2-distearoil-sn-glicerol-3-fosfoholin
	Holesterol	Holesterol
Neaktivni – soli, šećeri, puferi	Kalijev hlorid, monobazni kalijev fosfat, natrijev hlorid, dvobazni natrijev fosfat dihidrat	Trometamin, trometamin hidrohlorid, sirćetna kiselina, natrijev acetat
	Šećer (saharoza)	Šećer (saharoza)
	Rastvarač, dodan vakcini za primjenu, je fiziološki rastvor (natrijev hlorid)	Nije potreban rastvarač